

Memòria
Servei Integració en Família Extensa
Terres de l'Ebre 2017

“La capacidad de vincularse con los hijos e hijas, sintiéndolos, reconociéndolos, cuidándolos, y educándolos como tales, es decir, respetándolos siempre como sujetos de derecho y personas legítimas en la relación parento-filial, es uno de los componentes fundamentales de la parentalidad bientratante. Esto es válido para la crianza de sus propios hijos e hijas biológicas, pero también para los padres acogedores. Sin vinculación positiva, no hay apego seguro y sin apego seguro existirá siempre el riesgo que los cuidadores produzcan contextos relacionales de malos tratos, o dicho de otra manera, de insuficiencia de buenos tratos.”

Barudy, J. 1998

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ

FONAMENTACIÓ TEÒRICA, OBJECTIUS I TASCA ENCOMANADA

LEGISLACIÓ I NORMATIVA VIGENT

POBLACIÓ ATESA

- Distribució de casos a les Terres de l'Ebre 2017 (dades a 31 de desembre).
- Distribució d'expedients actius del SIFE per territori any 2017
- Distribució d'expedients atesos segons situació de l'expedient (31 de desembre de 2017)
- Distribució d'expedients atesos per comarques segons situació de l'expedient (31 de desembre de 2017).
- Nombre d'infants que han causat baixa durant el 2017
- Nombre d'infants que han causat baixa durant el 2017 per edat
- Distribució de casos atesos durant l'any segons composició familiar
- Nombre de noves famílies ateses durant l'any segons la composició familiar
- Activitats realitzades pel SIFE durant l'any 2017
- Activitats formatives en que han participat o assistit els membres del SIFE

VALORACIÓ

BIBLIOGRAFIA

INTRODUCCIÓ

El **SIFE** és l'equip tècnic encarregat de portar a terme el Programa "La meva família m'acull", integrat dins la xarxa pública de serveis socials com a servei especialitzat.

El SIFE té una doble dependència: orgànica (Consell Comarcal del Baix Ebre) i funcional (DGAIA). La seu del nostre equip es troba ubicada al Consell Comarcal del Baix Ebre. Hem de tenir en compte doncs que, dintre de l'organigrama del Consell Comarcal del Baix Ebre, el SIFE és l'equip que s'encarrega de portar a terme el projecte "La meva família m'acull", atenent concretament, als acolliments en família extensa. Així doncs, la ICIF i el SIFE formen part, juntament amb l'EAlA, de la Subàrea d'Atenció a la Infància i l'adolescència, que forma part, a la vegada, de l'Àrea d'Atenció a les Persones.

El SIFE Terres de l'Ebre **s'emmarca en la Llei 14/2010 dels Drets i les oportunitats de la Infància i Adolescència**. Concretament en el Capítol III, on es parla de la protecció dels Infants i els adolescents deseparats, trobem la Secció III sobre les mesures de protecció. Els 125, 126 i 127 defineixen l'acolliment familiar, les diverses tipologies, les funcions dels acollidors i les causes per les quals s'adopta aquesta mesura o es cessa, entre d'altres.

El SIFE Terres de l'Ebre continua sent l'encarregat de portar a terme el programa "La meva família m'acull" a la comarca del Baix Ebre, de la Terra Alta i de la Ribera d'Ebre. Per tant, continua essent **un equip** de caire **supracomarcal**, abastant un territori de 91km (1:30h de la població de Deltebre fins a Flix).

Pensem que aquest és un detall important a tenir en compte en quan a la dispersió geogràfica que suposa i el fet de poder fixar **una ràtio concreta i real** per a aquest tipus d'equips. Considerem que és del tot prioritari poder atendre als usuaris d'aquest servei amb els termes de qualitat que es mereixen, tant si es tracta de l'estudi de la situació familiar com del seguiment corresponent.

A més, el nostre equip no només executa ambdues tasques anomenades anteriorment (estudi i seguiment de casos) sinó que a més, tenim previst dur a terme una tasca de caire comunitari amb els grups de suport a l'acolliment, fins al moment amb les famílies acollidores, també amb nens i joves acollits.

FONAMENTACIÓ TEÒRICA, OBJECTIUS I TASCA ENCOMANADA

El Programa **La meva família m'acull** té encomanades dues tasques fonamentals per tal de poder oferir als nens i joves acollits però també a les famílies acollidores, el suport necessari amb l'objectiu que l'acolliment sigui una experiència positiva per a ambdues parts i a més, per vetllar per l'interès superior del menor i el correcte i harmònic desenvolupament de la seva personalitat.

Per tant, podem destacar-ne dues vessants. Per una part **una vessant més intervencionista** que inclou *les valoracions de les famílies acollidores potencials per tal de poder constituir acolliments segurs i estables* que ofereixin garanties de benestar als menors i a més, *el seguiment* corresponent d'aquest procés d'acollida. Si més no, aquest programa també inclou una **segona vessant de treball comunitari i de caire preventiu**, *els grups de suport a l'acolliment*.

L'objectiu prioritari del servei és realitzar un acurat seguiment dels acolliments per tal d'aconseguir que les famílies puguin assumir l'atenció dels menors de forma adequada. La idea és fer possible que aquests acolliments es puguin sostenir tot i la fragilitat de la majoria de les situacions en què es troben. Es realitza, doncs, un treball de suport i acompanyament, a més de reforç de la xarxa social que els envolta. Així doncs, la nostra intervenció específica pretén garantir un bon desenvolupament de la mesura d'acolliment en família extensa.

La mesura de protecció més important des del punt de vista quantitatiu i qualitatiu és l'acolliment amb família extensa, La Llei 14/2010 considera l'acolliment en família extensa com la primera mesura a contemplar quan un infant ha de ser protegit. És la mesura que millor substitueix el nucli familiar primari. Segons Ferran Casas – vegeu el pròleg *d'Infants i adolescents acollits pels seus familiars: què en sabem, què en coneixem?* De Carme Montserrat Boada (Barcelona 2007)-, "l'acolliment en família extensa pot ser, en molts casos i sota un seguiment professional adequat, la solució més satisfactòria fins ara coneguda".

La **finalitat** última és millorar les condicions de vida d'aquells nens que, tot i no poder romandre amb els seus progenitors, disposen de xarxa familiar capaç de potenciar un bon desenvolupament integral de la seva

personalitat. Un dels objectius de la intervenció professional és que els acollidors prenguin consciència del seu nou rol i ajudin al nen/a a ser conscients del canvi de situació produït arran de l'acolliment.

Cal dir que el projecte *La meva família m'acull ha donat la possibilitat als professionals del sistema de protecció a la infància de treballar amb les famílies acollidores i els nens acollits amb profunditat; tenint en compte les seves potencialitats i les seves necessitats*. Així doncs, el projecte La meva família m'acull ha aconseguit redimensionar el concepte d'acolliment en família extensa atorgant-li la importància que és mereix, encara que fins ara no s'havia reconegut, tot i sent històricament la mesura més emprada.

Objectius estratègics

- Oferir un suport, orientació i acompanyament professional a les famílies extenses que han acollit a algun infant.
- Col·laborar amb els equips especialitzats, per facilitar que tots els infants i adolescents que hagin de ser separats del seu nucli familiar, tant de forma temporal o permanent, i disposin de família extensa, puguin ser acollits per la mateixa.

Objectius operatius

- En relació a les famílies acollidores:
  - Acompanyar a les famílies extenses acollidores per tal que assumeixin les funcions parentals substitutives.
  - Reforçar les potencialitats de la família acollidora.
  - Ajudar a les famílies acollidores a desenvolupar la tasca reparadora encomanada durant l'acolliment.
  - Facilitar als acollidors recursos socioeducatius .
  - Promoure noves formes de fer i actuar per afrontar situacions.
  - Treballar amb els acollidors les situacions que és produeixen amb els pares dels infants i aprendre a gestionar-les.
  - Acompanyar als acollidors en la comprensió dels moments evolutius dels infants i dels sentiments que es vagin generant consegüentment.
  - Donar suport en la recerca de recursos: laborals, psicològics, pedagògics...

- En relació amb els infants:
  - Garantir el seguiment de la totalitat dels infants acollits.
  - Guiar als infants en la comprensió de la seva realitat familiar.
  - Acompanyar als infants en el moment d'incorporar-se al nucli familiar acollidor.
  - Fer participar als infants en la presa de decisions, en funció del seu moment evolutiu.
  - Atendre les necessitats socioeducatives dels infants i cercar-los els recursos necessaris.
  - Donar suport a l'escolarització i a la integració dels infants en els diferents recursos comunitaris.

Hem de destacar que, per realitzar la nostra tasca de forma més eficaç i lògica, és imprescindible l'estreta coordinació i col·laboració amb els professionals dels tres EAIA de les Terres de l'Ebre (EAIA Comarcal del Baix Ebre i EAIA Supracomarcal de la Ribera d'Ebre i la Terra Alta).

Les **funcions** encomanades al **SIFE** són les següents:

- Realitzar un seguiment de la situació socio-familiar i personal dels infants acollits, donant-los suport en aspectes referents a la seva situació particular i en d'altres derivats de la quotidianitat.
- Acompanyar als acollidors, donant-los suport en aquells aspectes de la vida quotidiana pels quals ens puguin requerir.
- Garantir el funcionament i l'estabilitat dels acolliments.
- Realitzar els estudis i les valoracions encomanades per part dels EAIA de les Terres de l'Ebre d'aquelles persones que, per la seva condició de família extensa, estiguin disposats a acollir un infant en situació de desemparament.
- Informar de l'evolució dels acolliments als EAIA referents i a la DGAIA, amb l'objectiu que puguin proposar i decidir sobre el seguiment o finiment de la mesura.
- Proposar mesures tècniques que afavoreixin el bon desenvolupament dels nens acollits i valorar la idoneïtat del seguiment o finiment de la mesura d'acolliment familiar.

Al SIFE sempre li derivaran els casos als EAIA o la mateixa DGAIA i treballarà amb diferents **tipologies de casos**, sempre en famílies extenses, les quals detallem a continuació:

- Acolliment provisional: mesura aplicable en situacions d'estudi familiar en què l'infant o adolescent

ja conviu amb la família extensa de forma cautelar i/o preventiva.

- Acolliment simple: mesura aplicable a aquells casos que l'equip referent (EAIA) preveu que el desemparament serà transitori.
- Acolliment permanent: quan es preveu que el desemparament serà definitiu i no es considera favorable per a l'interès de l'infant o l'adolescent l'aplicació de l'acolliment pre-adoptiu o quan aquest no sigui possible.
- Guardes administratives

Segons Portengen (1995), *és important que els acollidors en la família extensa sentin que formen part del sistema de protecció al voltant dels nens acollits, que es vegin a sí mateixos com a persones capacitades de formular objectius i d'aconseguir-los i que, puguin percebre que allò que s'està fent amb ells no és solucionar un problema des de fora sinó ajudar-los a desenvolupar els coneixements i les destreses que els permetin resoldre'ls per sí mateixos.*

Finalment, si el que esperem és que els acollidors en família extensa proporcionin seguretat, facilitin el benestar infantil, cobreixin les necessitats concretes dels infants i siguin capaços de gestionar els contactes i mantenir la vinculació del nen amb els seus pares, la intervenció professional ha d'aspirar a oferir un suport professional als acollidors. Per això, és bàsic desenvolupar amb ells una aliança com a equip de treball al voltant dels nens i les seves necessitats a través de la formació, el suport i el seguiment (Child Welfare League of America, 1994).

LEGISLACIÓ I NORMATIVA

Normativa vigent d'àmbit estatal i autonòmic en matèria d'atenció al menor

Llei 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

Capítol III. Protecció dels infants i els adolescents desemparats.

Secció tercera. Mesures de protecció dels infants i els adolescents desemparats.

Subsecció primera. Acolliment familiar.

Article 125. Mesura d'acolliment familiar.

1. L'infant o l'adolescent desemparat ha d'ésser confiat a una família o a una persona que faci possible el desenvolupament integral de la seva personalitat.
2. Les persones que reben un infant o un adolescent en acolliment n'exerceixen la guarda i tenen l'obligació de vetllar per aquesta persona, tenir-la en llur companyia, alimentar-la, educar-la i procurar-li una formació integral, sota la supervisió de l'entitat competent, que ha de facilitar l'ajut i l'assessorament necessaris.

Article 126. Classes.

1. L'acolliment familiar pot ésser simple o permanent.
2. L'acolliment familiar simple s'ha d'acordar si es preveu que el desemparament serà transitori, i pot tenir diferents modalitats; la tipologia i la durada de les modalitats d'acolliment familiar simple s'han d'establir reglamentàriament.
3. L'acolliment familiar permanent s'ha d'acordar i es preveu que el desemparament serà definitiu i no es considera més favorable per a l'interès de l'infant o l'adolescent l'aplicació de l'acolliment preadoptiu o quan aquest no sigui possible.

Article 127. Acolliment en família extensa i acolliment en família aliena.

1. L'acolliment familiar, simple o permanent, es pot considerar en família extensa de l'infant o l'adolescent o en família aliena.
2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per família extensa aquella en què hi ha una relació de parentiu per

consanguinitat o afinitat entre l'infant o l'adolescent i la persona acollidora, o un dels membres de la família acollidora, i també amb els convivents amb l'infant o l'adolescent en els darrers dos anys.

3. L'acolliment simple o permanent en família extensa té preferència respecte a l'acolliment en família aliena.
4. L'elecció dels familiars en l'acolliment simple o permanent en família extensa s'ha de fer tenint en compte, en tot cas, que els que volen acollir l'infant o l'adolescent han mostrat prou interès pel seu benestar, que hi ha un vincle afectiu, que tenen la capacitat de preservar-lo de les condicions que van generar la situació de desemparament, i una aptitud educadora adequada. Així mateix, no hi ha d'haver oposició a l'acolliment per part de les persones que conviuen en el domicili dels acollidors.

Article 128. Resolució d'acolliment.

L'acolliment familiar s'acorda per resolució motivada del departament competent en infància i adolescència, sense necessitat del consentiment dels progenitors o titulars de la tutela o de la guarda.

Article 129. Formalització de l'acolliment.

1. L'acolliment familiar s'ha de formalitzar per escrit. En aquesta formalització escrita ha de constar el consentiment dels acollidors i de l'adolescent. En el cas dels infants, tenen dret a ésser escoltats si tenen prou capacitat. L'acte de formalització no és impugnabile.
2. En el moment de formalitzar l'acolliment, el departament competent en infància i adolescència ha de facilitar als acollidors els documents necessaris per a justificar la identitat del menor o la menor, els informes de salut i educatius de què es disposi i la informació d'interès per a l'exercici de la guarda i les funcions tutelars delegades.
3. Els criteris de selecció de la persona o la família d'acolliment s'han d'establir per reglament i han de tenir en compte l'edat, l'aptitud educadora, la situació familiar i altres circumstàncies en interès de l'infant o l'adolescent.
4. L'acolliment de germans s'ha de confiar a una mateixa persona o família, llevat que hi hagi circumstàncies que en justifiquin la separació, i també s'han de facilitar les relacions entre l'infant o l'adolescent i la seva família natural quan sigui possible el reintegrament a aquesta, per tal d'afavorir-lo, i quan puguin beneficiar l'infant o l'adolescent.

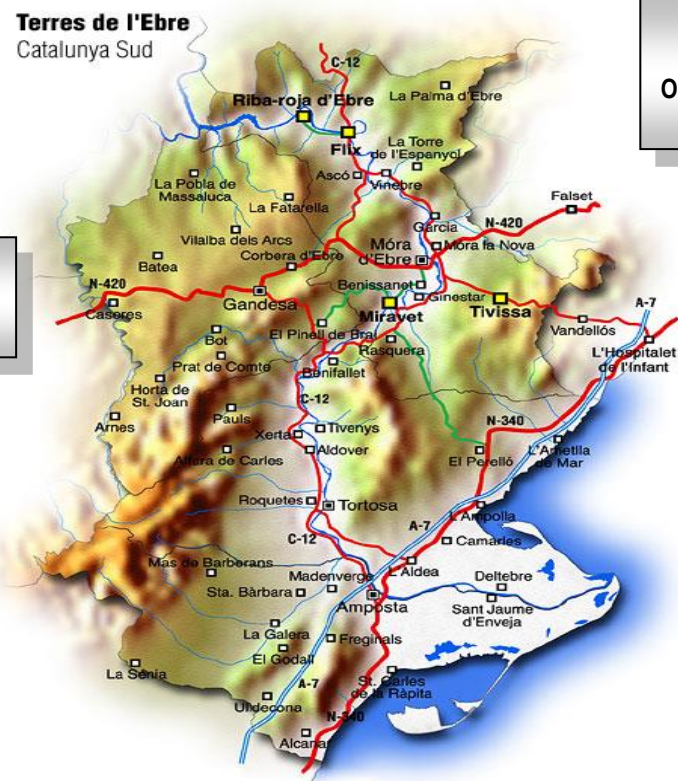
Article 130. Finiment de l'acolliment.

L'acolliment familiar, a més de per les causes establertes per l'article 124, fineix per mort, incapacitat o voluntat de la família o la persona acollidora, i per voluntat de l'acolliment. En aquests casos cal establir seguidament la mesura de protecció que escaigui en benefici de l'infant o l'adolescent.

POBLACIÓ ATESA

DISTRIBUCIÓ DE CASOS A LES TERRES DE L'EBRE 2017 (DADES A 31 DE DESEMBRE)

TERRA ALTA

Oberts 2017: 4

RIBERA D'EBRE

Oberts 2017: 11

BAIX EBRE

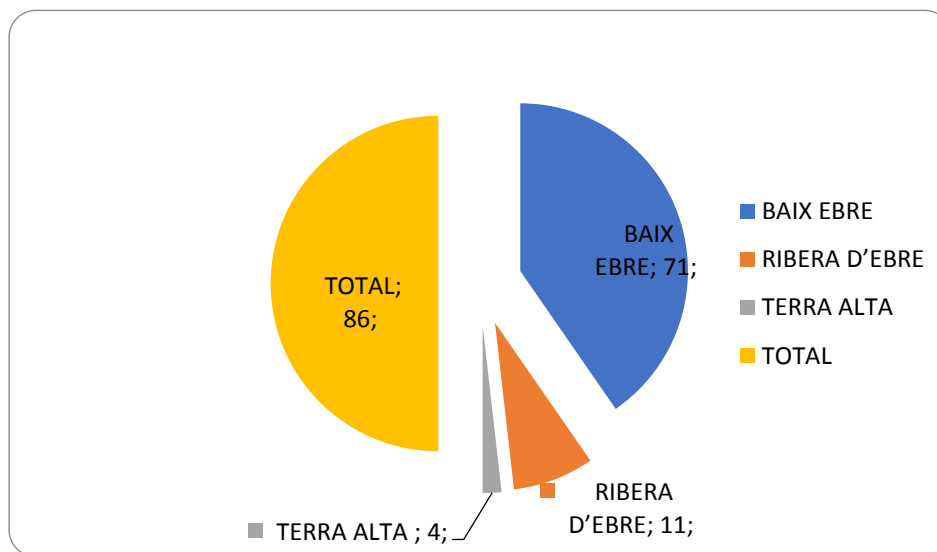
Oberts 2017: 71

Dels quals Tortosa: 27

DISTRIBUCIÓ D'EXPEDIENTS ACTIUS DEL SIFE PER TERRITORI ANY 2017

SIFE TERRES DE L'EBRE	TOTAL D'EXPEDIENTS
BAIX EBRE	71
RIBERA D'EBRE	11
TERRA ALTA	4
TOTAL	86

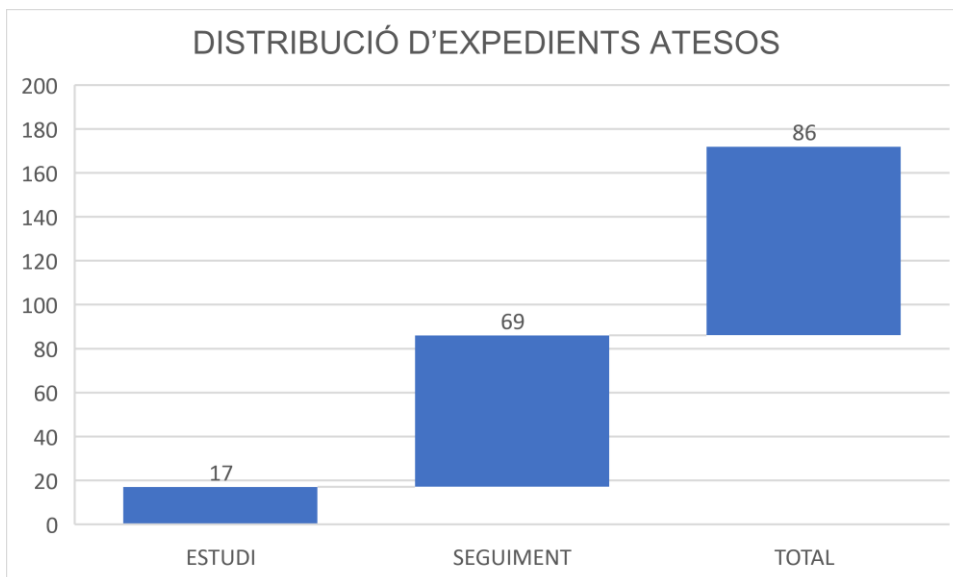
La comarca del Baix Ebre continua sent la que presenta més casos d'acolliment en família extensa (també és la més poblada). Tot seguit continuen la Ribera d'Ebre i la Terra Alta, que és la comarca amb menys incidència de casos d'acolliment familiar regularitzat. Cal tenir en compte que existeix molta tradició cultural de suport familiar i comunitari el tarannà de les Terres de l'Ebre. Això es tradueix, molt sovint, en l'existència de les anomenades "guardes de fet", situacions en què els menors porten un temps vivint amb familiars, que no els pares, de manera informal. La formalització de l'acolliment en família extensa al nostre territori, mitjançant la regularització d'aquestes "guardes de fet" és fruit del treball realitzat pels SSAP i, sobretot pels EAIA, al llarg del temps. L'aposta per l'acolliment en família extensa és una solució òptima per als menors desemparats, quan existeix família

disponible i capaç d'exercir aquesta funció educativa i reparadora, ja que permet que el nen pugui créixer en el seu sistema familiar d'origen. La repercussió és encara més positiva quan valorem el desenvolupament integral del nen i el seu benestar emocional a llarg termini.

DISTRIBUCIÓ D'EXPEDIENTS ASESOS (31 DE DESEMBRE DE 2017) SEGONS SITUACIÓ DE L'EXPEDIENT

SITUACIÓ DE L'EXPEDIENT	SIFE
ESTUDI	17
SEGUIMENT	69
TOTAL	86

El gruix de feina del SIFE se centra en els casos de seguiment, atès que una de les nostres tasques és donar suport a les famílies i informar a la DGAIA, de manera regular, de l'estat dels casos. Des del SIFE entenem que, des de que s'ha posat en funcionament el projecte "la meva família m'acull", la nostra tasca principal és intervenir més al medi i poder reconduir les situacions de crisi que van sorgint per tal d'evitar el fracàs vital que suposa el trencament d'un acolliment per manca de suport. De la mateixa manera, creiem que hem de poder treballar amb les famílies i els menors acollits per poder donar solucions a les necessitats que com a equip tècnic estem capacitats per detectar, ja sigui mitjançant la nostra intervenció educativa (treballant la història de vida, la relació amb els progenitors o amb els acollidors...) o la derivació a altres serveis especialitzats (psicoteràpia, reforç escolar, orientació laboral, etc.). Del treball directe amb les famílies, que és el que ens ocupa més temps i ens en resta per a poder redactar els informes que la DGAIA requereix, és de la qual ja fa alguns anys que en recollim els resultats més positius. Valorem molt la nostra intervenció en aquells casos que tenien molt de risc, bé per finalitzar l'acolliment o d'altres perquè existien temes conflictius que s'havien d'abordar, i que s'han resolt de manera satisfactòria per als nens i les seves famílies. També valorem molt l'oportunitat de treballar en xarxa amb altres professionals de recursos afins i de forma interdisciplinària (docents, EAPs, psicòlegs i psicoterapeutes, educadors socials d'atenció primària, centres oberts, treballadors familiars, etc.).

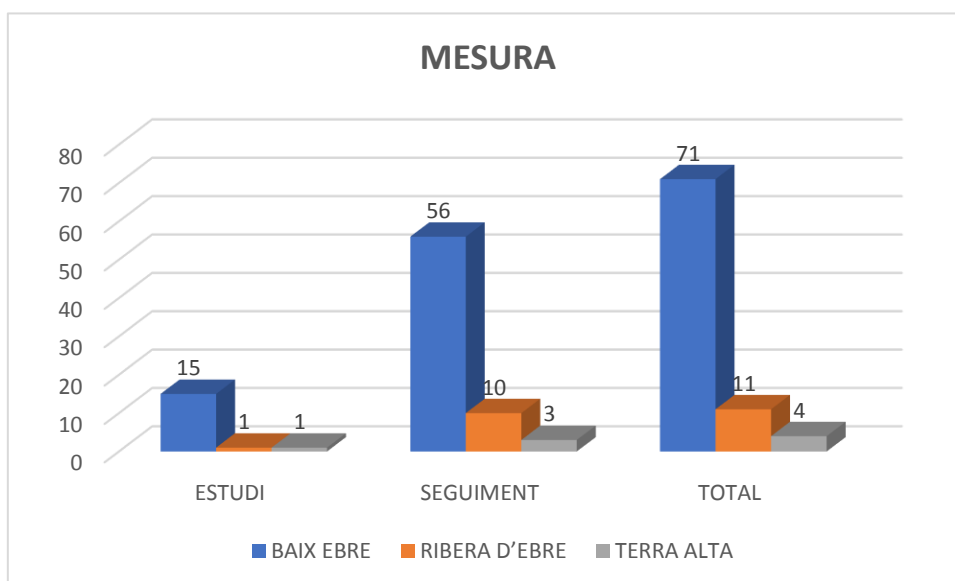
Així doncs, remarcuem que la intervenció al medi des d'una vessant sistèmica i relacional, en la majoria de casos que hem pogut portar a terme aquest treball, ha donat molt bons fruits i val la pena invertir recursos en aquest àmbit. Per contrapartida, cal destacar que tot i que ens agradaria realitzar aquest treball que anteriorment hem esmentat en la gran majoria de casos ens és impossible per les ràtios actualment establertes.

El SIFE, a banda del treball de seguiment, també realitza les valoracions requerides per l'EAIA. Es tracta d'un procés de valoració exhaustiu i acurat per tal de realitzar un pronòstic el més real possible.

DISTRIBUCIÓ D'EXPEDIENTS ATEOS PER COMARQUES (31 DE DESEMBRE DE 2017) SEGONS SITUACIÓ DE L'EXPEDIENT

MESURA	BAIX EBRE	RIBERA D'EBRE	TERRA ALTA
ESTUDI	15	1	1
SEGUIMENT	56	10	3
TOTAL	71	11	4

Durant aquest 2017, el gruix de les valoracions-estudi i seguiments ha augmentat al territori del Baix Ebre, seguint la tendència general, ja que és el territori on més incidència de casos hi ha.

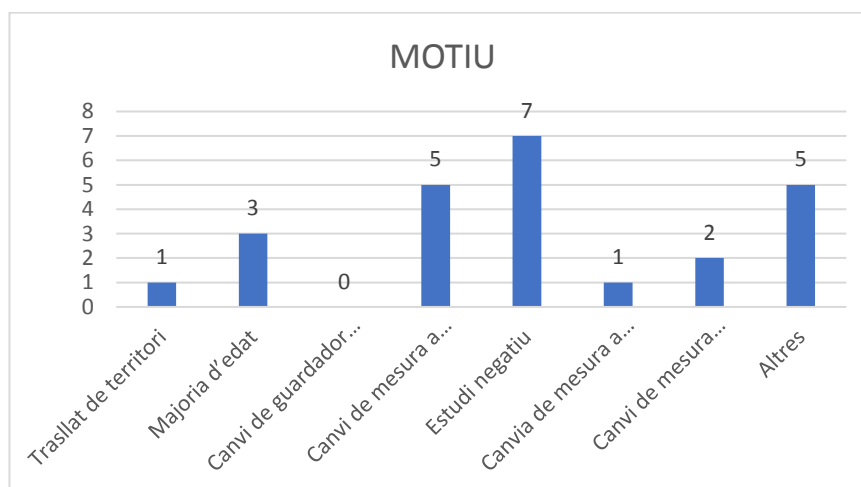
D'altra banda, continuem remarcant la necessitat d'unificar criteris a l'hora de realitzar les valoracions amb

la família extensa, atès que, en algunes ocasions ens deriven els estudis els EAIA. D'altres vegades, però, són altres equips tècnics ETCA, qui fan els estudis dels casos per després traspasar-ho al SIFE per fer-ne el seguiment.

NOMBRE D'INFANTS QUE HAN CAUSAT BAIXA DURANT EL 2017

MOTIU	TOTALS
Trasllat de territori	1
Majoria d'edat	3
Canvi de guardador en família extensa	0
Canvi de mesura a centre	5
Estudi negatiu	7
Canvia de mesura a família aliena	1
Canvi de mesura amb retorn a la família biològica	2
Altres	5
TOTALS	24

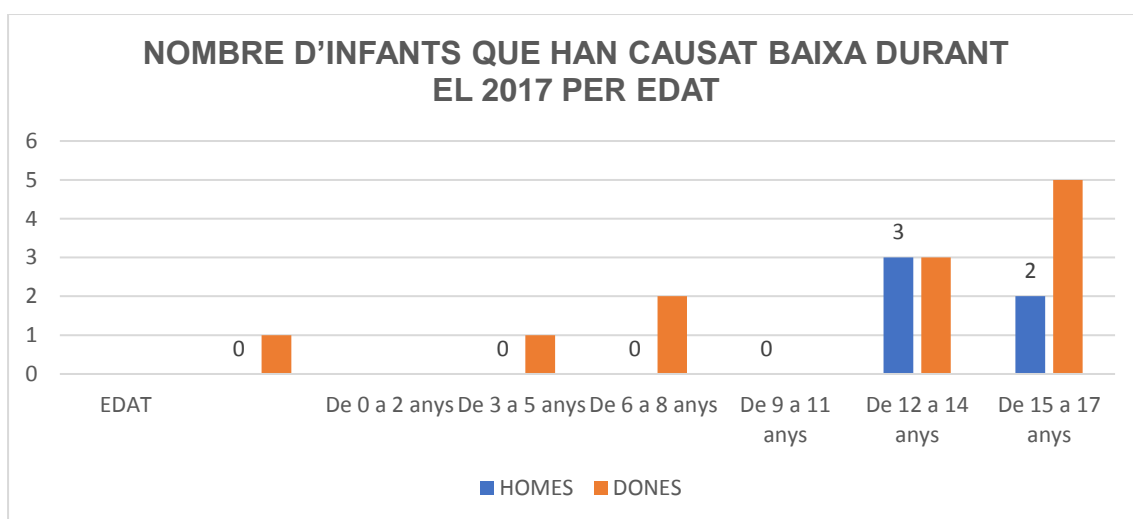

Durant el 2017, la majoria de baixes han estat per cessament de l'acolliment per la majoria d'edat. Atès el gruix de casos que acaben institucionalitzats, recalquem la importància de realitzar un treball al medi des d'un enfoc sistèmic –relacional, per abordar diversos temes que pensem que s'han de treballar en tot nen acollit .

NOMBRE D'INFANTS QUE HAN CAUSAT BAIXA DURANT EL 2017 PER EDAT

EDAT	HOMES	DONES	TOTALS
De 0 a 2 anys	0	1	1
De 3 a 5 anys	0	1	1
De 6 a 8 anys	0	2	2
De 9 a 11 anys	0	0	0
De 12 a 14 anys	3	3	6
De 15 a 17 anys	2	5	7
TOTALS	5	12	17

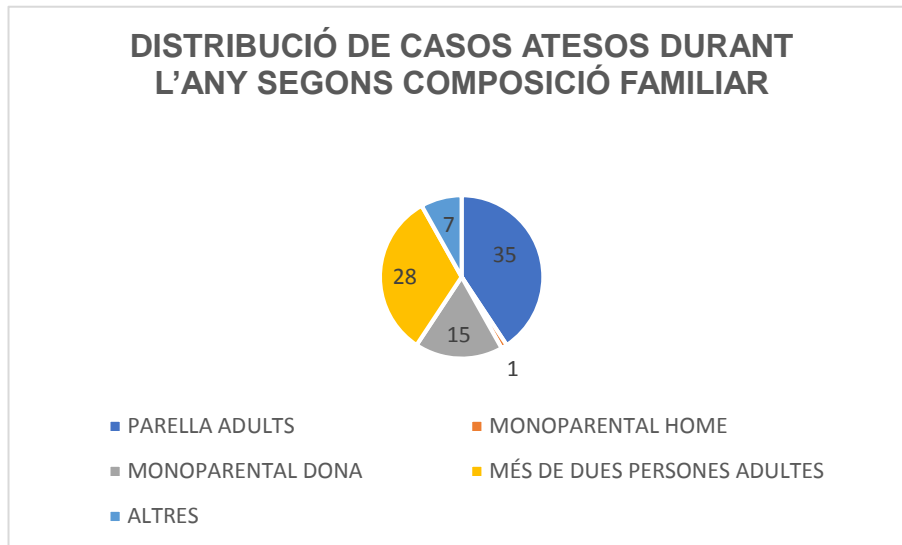

Les taules observades en la gràfica anterior ens mostren que l'edat compresa entre els 12 i 17 anys és la franja on més tancaments hi ha, és tracta d'una edat molt vulnerable especialment per als nens acollits, atès que molts d'ells, per diferents raons, trenquen amb la mesura d'acolliment en família extensa. Es tracta d'una franja d'edat en la qual es magnifiquen aquelles dificultats que ja havien aparegut en edats més primerenques, però que actualment ja no es poden reconduir. Per això la importància del treball en família des d'una vessat sistèmica-relacional de forma continuada amb uns objectius de treball ben marcats. Tanmateix aquest 2017, la majoria de casos tancats han estat per motiu de majoria d'edat.

A més cal afegir que la majoria d'acollidors són avis i existeix una gran distància generacional que requereix d'una intervenció molt concreta i freqüent. Per aquest motiu a l'hora de valorar com a idoni un acolliment valorem com a condició bàsica el fet que es tracti d'uns acollidors permeables al suport i que accepten el suport d'altres professionals essent transparents i sincers amb tot el que succeeix al domicili. De la mateixa manera, es valora molt positivament l'existència d'una xarxa vàlida familiar que pugui donar continuïtat a l'acolliment en el moment en què els avis ja no poden assumir les funcions de cuidador d'un adolescent. D'altra banda també resulta prioritari l'assistència a psicoteràpia infantil, atès que la separació d'un nen dels seus progenitors sempre, amb més o menys grau, causa un trauma, per tant cal minimitzar aquests símptomes.

DISTRIBUCIÓ DE CASOS ATESOS DURANT L'ANY SEGONS COMPOSICIÓ FAMILIAR

PARENTESC	NENS
PARELLA ADULTS	35
MONOPARENTAL HOME	1
MONOPARENTAL DONA	15
MÉS DE DUES PERSONES ADULTES	28
ALTRES	7
TOTAL	86

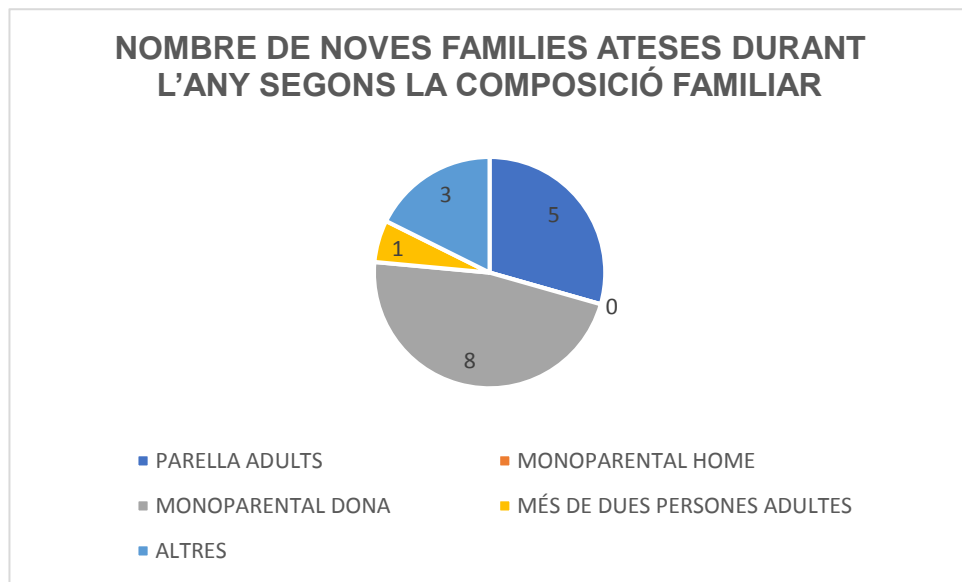

Com podem observar, segueix la tendència d'anys anteriors, en què la majoria d'acolliments són dos adults, avi i àvia o tiet i tieta, encara que abunden els avis. En segon lloc, el perfil més de dues persones adultes al nucli familiar, i en tercer lloc els acolliments monoparentals dona (àvia o tieta) predomina en la realitat dels acolliments. Insistim, una vegada més, amb la necessitat de poder dotar dels recursos necessaris perquè aquestes famílies puguin fer front amb garanties d'èxit a un acolliment familiar.

NOMBRE DE NOVES FAMILIES ATESES DURANT L'ANY SEGONS LA COMPOSICIÓ FAMILIAR

PARENTESC	NENS
PARELLA ADULTS	5
MONOPARENTAL HOME	0
MONOPARENTAL DONA	8
MÉS DE DUES PERSONES ADULTES	1
ALTRES	3
TOTAL	17

ACTIVITATS REALITZADES PEL SIFE DURANT L'ANY 2017

Activitats de l'equip	
Entrevistes a infants i adolescents	615
Entrevistes a famílies acollidores	610
Estudis realitzats i validats	4
Estudis realitzats i no validats	7
Informes de seguiment anuals	50
Acompanyaments a visites amb pares	81
TOTAL	1367
Coordinacions EAIAs	95
Coordinació SSAPs	38
Coordinació serveis educatius	65
Coordinació serveis salut	12
Coordinació serveis lleure	7
Coordinació serveis laborals	20
Altres serveis	15
TOTAL	254

Un any més, podem observar com el SIFE Terres de l'Ebre ha assumit un nombre important

d'acompanyaments i supervisió de visites dels menors acollits amb els seus progenitors. Aquest fet és degut a que, el Punt de Trobada de les Terres de l'Ebre assumeix alguns dels casos que se li passen, aquest any, el SIFE només ha fet ús per un expedient d'aquest servei. Per aquest motiu, aquests visites i/o intercanvis han de ser efectuades per part dels tècnics del SIFE o de l'EAIA referent.

Pensem que és important que les visites entre els menors i els seus pares siguin valorades pels tècnics per tal de poder garantir la integritat dels menors i poder estar informats sobre la qualitat d'aquestes tenint en compte que en moltes ocasions el règim de visites establert entre menors i progenitors és variable. Pensem que seria interessant poder disposar d'un servei complementari a l'EAIA/SIFE i proper adaptant-se a les necessitats de les famílies com podria ser un Punt EVIA atès que els equips implicats no podem assumir-ho en la seva totalitat i amb els recursos dels que disposem.

De la mateixa, constatem que la intervenció directa, ja sigui mitjançant entrevistes, visites al domicili, acompanyaments i coordinacions amb altres recursos i professionals de la xarxa, ocupen gairebé la tercera part de la nostra jornada laboral. Valorem positivament aquesta dedicació, ja que és la que dona resultats més positius amb les persones amb les quals treballem.

ACTIVITATS FORMATIVES EN QUÈ HAN PARTICIPAT O ASSISTIT ELS MEMBRES DEL SIFE

NOM DEL CURS
Curs: Aspectos Neurobiológicos del trauma infantil, la resiliencia cerebral y la cura del cerebro / mente dañado: intervenciones psicofarmacológicas y psicoterapéuticas. Organitzat pel Consell Comarcal del Baix Ebre Impartit per el Sr. Rafael Benito Moraga i el Sr. José Luís Gonzalo Marrodán.
Curs: Caminar en Família Organitzat pel Consell Comarcal del Baix Ebre Impartit: Tècnics del EAIA i del SIFE

VALORACIÓ

La mesura d'acolliment en família extensa, realitzada adequadament, té uns resultats bons i estables respecte a la millora del benestar de l'infant (per contra, per exemple, dels riscos que comporta la institucionalització o l'atenció residencial dels infants). Els efectes positius són: permet que els infants visquin amb persones que ja coneixen i en qui confien, reforça la transmissió de la identitat de la família biològica de l'infant, enforteix la seva identitat cultural i ètnica, afavoreix la relació amb germans i germanes i fomenta la construcció i solidificació dels vincles afectius amb els membres de la família extensa.

Això possibilita una atenció més acurada i una intervenció més específica amb les famílies. En aquest sentit, però, és important tenir en compte que un servei de caire supracomarcal com el nostre no pot ser comparat a nivell de ràtio a un servei de caire comarcal o municipal, atès la gran quantitat de temps que invertim en desplaçaments.

Tot i això, constatem que poder treballar de forma més individualitzada i intensiva, permet l'assoliment d'un vincle educatiu imprescindible en una relació professional d'ajuda. Els acollidors i els nens només podran beneficiar-se de la nostra atenció si són transparents i sincers amb nosaltres.

Des del SIFE se'ns encomana una tasca molt especialitzada que requereix donar un servei de qualitat i de suport als acolliments en família extensa (a banda de les valoracions de les propostes de nous acolliments); no es tracta de realitzar una visita mensual als acollidors i elaborar un informe rutinari i sistemàtic, sinó que es tracta d'una feina molt més profunda i individualitzada que implica una intervenció més acurada i amb més dedicació, per això, considerem necessari consolidar la continuïtat d'aquests professionals no només des del punt de vista professional sinó des del punt de vista dels usuaris dels servei que expressen la necessitat de tenir un referent clar i mantingut en el temps.

Aquest SIFE, format per professionals especialitzats en l'àmbit de la infància en risc des de fa anys juntament amb la formació rebuda durant els darrers anys, considera en especial rellevància, canviar el mètode de valoració per obtenir la idoneïtat del nucli acollidor, realitzant una bona avaluació comprensiva tant de la pròpia família com en especial de l'infant. Aquest avaluació està centrada en la valoració del **vincle**,

l'empatia, història de criança i xarxa de la família proposada per fer l'acolliment, així com del **vincle desenvolupament i trauma** en els infants, per tal de garantir una experiència reparadora del sofriment i dany causat en els infants i adolescents acollits.

El proper any 2017, aquest SIFE, continua considerant prioritari realitzar una avaluació comprensiva de tots aquells infants i adolescents acollits, tasca que hem començat a implementar durant aquest 2017, per tal que els acollidors puguin entendre la manera de funcionar dels seus acollits i així donar pautes individualitzades per tal que els acollidors puguin desenvolupar una criança terapèutica, basada en la reparació del dany i la resiliència.

El SIFE, és conscient de la dificultat que això comporta, per una part ens trobem en acollidors amb edats avançades i d'altres amb un nivell cultural baix que fa que sovint no puguin arribar a entendre les dificultats que tenen els aquests nens i que el seu rol és exercir una criança terapèutica.

Com anys anteriors, trobem convenient la importància de realitzar un treball conjunt amb els EAIA's referents, realitzar més entrevistes conjuntes amb progenitors i acollidors, fer més coordinacions i així poder establir uns objectius comuns en benefici de l' infant o adolescent.

A més, destacar que aquest equip proposa no firmar els informes amb noms i cognoms, solament amb les nostres inicials.

D'altra banda, considerem important disposar d'un punt EVIA, per donar resposta a la nova directriu general 6/2016, de 28 de desembre, de règim de relació i visites dels infants i adolescents que es troben sota la protecció de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència amb els seus familiars, la qual va entrar amb vigor l'1 de febrer de 2017.

Aquest recurs ens garanteix un lloc de trobada neutral i segur per afavorir la millora de les relacions parentals o familiars, permet la supervisió professional necessària així com l'espai adequat per aquestes trobades. Atès que el ritme de treball diari dels professionals dificulta que hi hagi una supervisió que s'adeqüi a les necessitats dels infants i adolescents.

Considerem necessari rebre informació, assessorament i procediment jurídic per realitzar els informes que ens demanen del jutjat, així com per la intervenció als judicis orals, amb un màxim de garanties. La nostra

tasca dintre del Servei d'Integració en Família Extensa, engloba tots els àmbits de la vida quotidiana tant dels acollidors com dels nens acollits, no és limitada a una tasca burocràtica. Per tant, el treball en el medi esdevé fonamental, i molts cops el tema burocràtic i administratiu en resta temps per poder atendre a les famílies, com per exemple, el fet de realitzar expedients econòmics de tractament odontològic, psicològic i oftalmològic, sovint apareixen massa interlocutors i no queda clar quines gestions ha de fer cadascú, fins i tot els propis professionals anteriorment esmentats, no tenen clar que han de fer i que és el que necessiten per rebre l'import de facturació. Hem de tenir en compte que les nostres famílies es mostren queixoses d'aquests entrebancs administratius ja que això dificulta la rapidesa dels tractaments, sovint han d'esperar tant que les famílies davant la ineficàcia acabin pagant el recurs, ulleres o tractament odontològics.

BIBLIOGRAFIA

- Amorós, P i Palacios, J. (2004). Acogimiento familiar. Alianza Editorial. Madrid.
- Montserrat, C. (2007). Infants i adolescents acollits pels seus familiars: què en sabem, què en coneixem?. Generalitat de Catalunya. Departament de Benestar Social i Família. Barcelona.
- Loizaga, F. (2010). Parentalitat positiva. Les bases de la construcció de la persona. Revista Educació social, núm. 49, p71 – p89.
- Martínez, R. A., Álvarez, L. I Pérez, M. (2010). Programa – Guía para el desarrollo de competencias emocionales, educativas y parentales. Papeles Salamantinos de educación, núm. 14. Facultad de CC. De la Educación. Universidad Pontificia de Salamanca. Salamanca.
- Boadas, B. i Navaro, L (2011). Famílies acollidores i adoptives: l'acompanyament en la criança dels infants. Educació social, núm. 49, p90 p 104.
- Barudy, J. (1998). El dolor invisible de la infància. Barcelona. Paidós. Ibèrica.
- Barudy, J. (2012). Los desafíos del acogimiento familiar: parentalidad acogedora, apego seguro y la resiliencia infantil.
- Generalitat de Catalunya. Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. (2013). La meva família m'acull: El perfil i les valoracions dels acollidors i els infants acollits en família extensa.

Consell Comarcal
del Baix Ebre

SIFE Terres de l'Ebre

Memòria SIFE Terres de l'Ebre 2017

Consell Comarcal del Baix Ebre